

"קוד חיים"

הקמת מערך החייאה חדשני בביה"ח קהילתי שינוי תפיסתי, מערכתי ומיומנותי

טל ימין | שני אנתין | איציק ביטון | ד"ר ברוך מרגנית | אלין בן דוד

רקע:

החייאה היא מיומנות קריטית במצבי חירום רפואיים. במוסדות רפואיים קטנים, בעיקר בבתי חולים קהילתיים, לא תמיד קיימת תשתית מוסדרת המבטיחה מענה זמין, מתואם ואחיד. הקמת מערך החייאה במבנה כזה מהווה אתגר מערכתי, חינוכי ותרבותי.

הגדרת הבעיה:

עד שנת 2022 לא התקיים כלל מערך החייאה בביה"ח קהילתי משגב לדך. לא התקיימו קורסים מסודרים, לא התקיימו תרגולים או תחקירי החייאה, ולא הייתה אחידות בציוד, בתיעוד או בפרוטוקולים. רמות כשירות היו נמוכות, ולא הייתה מודעות מערכתית לחשיבות הנושא.

מצב קיים וחקר גורמים:

- במיפוי ראשוני זוהו פערים מערכתיות:
- העדר מדיניות מסודרת והובלה ניהולית
- רמות כשירות נמוכות (קורס BLS רק בקרב כוחות עזר 40%, ריענון 60% – ACLS)
- העדר תרגולים
- תשתיות לא אחידות וחלקיות
- העדר תחקור מצבי החייאה וחוסר מודעות של הצוותים

מטרה ויעדים:

- העלאת כשירות מקצועית ל-90% בכלל הסקטורים
- ביצוע תרגולים וסימולציות רבעוניות
- 100% תחקור אירועי החייאה והפקת לקחים
- הסדרה ואחידות בציוד, נוהלים ודיווח

ההתערבות:

ב-2023 הוקם מערך החייאה חדשני שכלל ועדת החייאה מוסדית, מינוי מקדמי החייאה מחלקתיים, קורסי החייאה מכל הסוגים, תרגולים וסימולציות, פורומים מקצועיים ופריסת תשתית רחבה.

ממצאים:

- התקיימו 16 קורסי החייאה מכל הסוגים הנדרשים שנתיים
- 32 סימולציות שנתיים בכל המחלקות
- 100% מאירועי החייאה תוחקרו לעומק
- הוטמעו מערכות דיווח ממוחשבות לתיעוד ובקרה אחרי ציוד
- רמת הכשירות של כלל ביה"ח עלתה ל-94%: BLS – עליה מ-40% של כוחות עזר בלבד ל-82% של כלל הסקטורים הרלוונטיים, ACLS מ-60% ל-84%

מסקנות והמלצות:

המערך הוביל לשיפור דרמטי בזמינות ובאיכות התגובה למצבי חירום, חיזק את תחושת המסוגלות והביטחון של הצוותים ושמר על רצף טיפולי תקני. מומלץ להמשיך תרגול רב-צוותי, לעדכן נוהלים באופן דינמי, ולשלב פרוטוקולים בהכשרות לעובדים חדשים.

תרומה ייחודית:

מדובר במהלך תקדימי וחדשני לבית חולים קהילתי, שהצליח להקים מאפס מערך החייאה מוסדי מלא – כולל תשתית ארגונית, פרקטיקות הדרכה ובקרה – מהווה מודל מעשי וניתן לשכפול לבתי חולים דומים בפריפריה.

